

ÚTMUTATÓ

ÓVODAPEDAGÓGUS SZAK

SZAKMAI GYAKORLATÁHOZ

2. FÉLÉV

Tanegységek:

1. Megfigyelés, bekapcsolódás az óvodai életbe - Játéktevékenység (egyéni szakmai gyakorlat)
2. Óvodai interakciók elemzése 1. (csoportos szakmai gyakorlat)

készült: a TÁMOP-4.1.2.B.2 „Együttműködés az észak-magyarországi pedagógusképzés megújításáért” című projekt K/5 modulja keretében

Eszterházy Károly Egyetem, 2014

Frissítve: 2017. január

Kedves Óvodapedagógus Hallgatók és Gyakorlatvezetők!

Minden félévben *Útmutató* segíti a gyakorlatokon való részvételt, a munka szervezését és a hallgatói feladatok megoldását és a követelmények teljesítését.

Ebben a dokumentumban megtalálják a tudnivalókat: a tanegységek leírásait, a félévzárás módját, a tantárgyi követelményeket.

Hasznos szakmai tapasztalatszerzést kívánunk, köszönjük a tartalmas együttműködést!

1. Általános tudnivalók, irányelvek

- Az *Útmutató* a egyetemi honlapon olvasható, illetve onnan letölthető, nyomtatható. Az *Útmutató mellékletei*, valamint az adott karon érvényes előírások (amennyiben lesznek ilyenek) megtalálhatók az érintett campusok honlapján. Itt érhetőek el a szakmai gyakorlatok részletes feladatlírásai és a szükséges űrlapok is (jelenléti ívek, értékelőlapok/igazolások, stb.).

- A gyakorlatot az *Útmutatóban* rögzített módon kell teljesíteni.

- A szakmai gyakorlati tantárgy vezetője *egyéni gyakorlat esetében a gyakorlatvezető óvodapedagógus, csoportos gyakorlat esetén a gyakorlatvezető oktató*. Ők segítik a hallgatók szakmai gyakorlatát, ellenőrzik és értékelik a feladatok, követelmények, elvárások teljesítését (részeredmények, összesítő jegyzékek) ellenőrzik a jelenléteket és a megjelenés módját.

- A hallgatók gyakorlati képzésre történő beosztását a gyakorlatvezető oktató ismerteti a csoporttal és megbeszéli a félév teendőit is.
- Az óvodai gyakorlat megkezdésének feltétele az egészségügyi alkalmasság, melyről szóló *orvosi igazolást*, minden gyakorlati félév elején a gyakorlatvezető oktatónak kell leadni (ő gyűjti össze mindkét tantárgyban és továbbítja az óvodához).
- A jelenlétet a TVSZ szabályozza. A hallgató az egyéni és csoportos gyakorlatról nem hiányozhat. Amennyiben betegség miatt nem tud megjeleni, távolmaradását legkésőbb a hiányzás napján 7.30-ig jeleznie kell a tantárgy vezetőjének. A hiányzásáról szóló orvosi igazolást a következő heti gyakorlati napon be kell mutatnia. Az igazoltan hiányzók számára a gyakorlat vezetője *egy alkalommal pótlehetőséget* biztosít (a szükséges intézményi egyeztetéseket követően), szükség esetén erről a lehetőségről az érintett hallgatókat értesíti.
- A hallgató magatartását, megjelenését illetően köteles betartani a gyakorlati hely házirendjében foglaltakat. Elvárjuk, hogy a gyakorlaton az alkalomhoz illő ruházatban jelenjen meg. Általános követelmény a szabad mozgást lehetővé tevő, a munkavégzéshez alkalmas, kulturált öltözék, zárt váltócipő viselése, a feltűzött haj, a megfelelő derékmagasságú nadrág, a köldököt takaró blúz, a szolid és biztonságos ékszerviselet; testékszerek, műkörmök és az erős smink mellőzése. A hallgatók csoportszobában történő étkezése pedagógiai és higiénés okok miatt semmilyen formában nem megengedett. A megjelenésre vonatkozó előírások betartását a tantárgyak vezetői ellenőrzik. Amennyiben a hallgató megjelenése nem az előírásoknak megfelelő, a gyakorlati napon nem vehet részt.
- A gyakorlat során a barátkozó szándékú kisgyermeknek figyelmét az érintett hallgató finoman vezesse vissza a csoport tevékenységéhez.
- A hallgatónak a gyakorlatokon kezdés előtt 15 perccel kell megjelenie, kezdésre már átöltözve a csoportszobában kell lennie.
- A hallgató a szakmai gyakorlat ideje alatt *szakmai dokumentációt* vezet a megadott szempontok szerint. A féléves tapasztalatairól egy *PPT-típusú összefoglalót készít*, aminek *bemutatója* a félév végén az oktató szervezésében a csoport előtt zajlik. Ez a bemutató a félév végi zárás része. Az elkészített PPT-jét minden hallgató a szorgalmi időszak **utolsó hetében köteles feltölteni az EKF e-portfólió felületére**, a feltöltést az oktató ellenőrzi. A bemutató megtartása és a feltöltés a kredit megszerzésének feltétele.
- A levelező tagozatos hallgatók feladatai és kötelezettségei megegyeznek a nappali képzésben résztvevőkével, az előírt összes óraszám is azonos.

2. Az óvodapedagógus szak gyakorlati képzési rendszere

Szakmai gyakorlat (a szak KKK-ja vonatkozó pontja alapján):										
Csoportos gyakorlat - Bevezetés az óvodai gyakorlatba <i>Dr. Kissné dr. Gombos Katalin</i>	5 nap (30 óra) gyj								1	gyj
Egyén gyakorlat- Megfigyelés, bekapcsolódás az óvodai életbe – Játéktevékenység <i>Dr. Kissné dr. Gombos Katalin</i>		10 nap (60 óra) gyj							2	gyj
Csoportos gyakorlat - Óvodai interakciók elemzése 1. <i>Dr. Kissné dr. Gombos Katalin</i>		45 gy							2	gyj
Egyéni gyakorlat - Óvodai tevékenységek önálló irányítása – Mese, vers <i>Dr. Kissné dr. Gombos Katalin</i>			10 nap (60 óra) gy						2	gyj
Csoportos gyakorlat - Óvodai interakciók elemzése 2. <i>Dr. Kissné dr. Gombos Katalin</i>			45 gy						2	gyj
Egyéni gyakorlat - Óvodai tevékenységek önálló irányítása –Énekzene, énekesjátékok, gyermektánc Óvodai tevékenységek önálló irányítása – Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka <i>Dr. Kissné dr. Gombos Katalin</i>				10 nap (60 óra) gy					4	gyj
Csoportos gyakorlat - Óvodai interakciók elemzése 3. <i>Gál Judit</i>				45 óra gy					2	gyj

Egyéni gyakorlat - Óvodai tevékenységek önálló irányítása – Külső világ tevékeny megismerése Óvodai tevékenységek önálló irányítása – Mozgás <i>Dr. Kissné dr. Gombos Katalin</i>					10 nap (60 óra) gy				4	gyj
Csoportos gyakorlat - Óvodai interakciók elemzése 4. <i>Gál Judit</i>					45 óra gy				2	gyj
Külső komplex szakmai gyakorlat <i>Gál Judit</i>						8 hét 240óra a gy			9	gyj
Összesen	30	105	105	105	105	240			30 kr	10 gyj

3. A félév két szakmai tantárgyának tanegység leírásai

Tantárgy neve: Egyéni gyakorlat - Megfigyelés, bekapcsolódás az óvodai életbe - Játéktevékenység	Kreditszáma: 2
A tanóratípusa: gyakorlat és száma: 60 óra (10 nap)	
A számonkérés módja: (koll. / gyj. / egyéb): gyakorlati jegy	
A tantárgy tantervi helye: 2. félév	
Előtanulmányi feltételek: Játék pedagógiája és módszertana, Csoportos gyakorlat - Bevezetés az óvodai gyakorlatba	
Tantárgyleírás:	
A tantárgy célja: <p>A hallgató az óvodai gyakorlaton az elméleti stúdiumokon szerzett ismereteire építve, (nevelélmélet, pszichológia, játékpédagógia és módszertana), azok felhasználásával szerezzon tapasztalatot a 3-6-7 éves gyermekek, gyermekcsoportok játéktevékenységekhez kapcsolódó fejlesztési lehetőségek megtervezésében, megszervezésében. Vegyen részt az óvodai gyermekcsoportban folyó gondozó-tevékenység feladatainak ellátásában. Kapcsolódjon be a munka jellegű tevékenységek irányításába. Kezdetben az óvodapedagógus segítségével majd fokozatosan önállóan. Kísérje figyelemmel a csoportban folyó nevelőmunkát, tapasztalatait rögzítse a pedagógiai naplóban, a szakmai megfigyelő és elemző készség megalapozása.</p> <p>Az óvodapedagógusi teendők mélyebb megismerése, a pályaismeret gazdagítása</p>	
A tantárgy tartalma: <ul style="list-style-type: none">• Az óvodáskorú gyermekekkel való kapcsolatteremtő és kommunikációs képesség fejlesztése• Az óvodapedagógus gondozó munkájának megfigyelése és egyre önállóbb részvétel a gyermekcsoport körüli gondozási és szervezési feladatokban• A csoportban folyó munka jellegű tevékenységek egyre önállóbb irányítása• A játéktevékenységek szervezéséhez szükséges módszertani ismeretek elsajátítása; különös tekintettel a gyermeki játék, verselés, mesélés területén,• A pedagógiai napló feljegyzéseinek szakszerű vezetése, a megfelelő szakmai nyelvezet és kifejezőskultúra használata.	
Kialakítandó kompetenciák:	
<u>Tudás:</u> <ul style="list-style-type: none">• ismeri az óvodás korú gyermek személyiségének fejlődési sajátosságait, illetve a személyiség fejlődéséhez szükséges feltételeket,• ismeri az óvodai nevelésben alkalmazható tervezés különböző szintjeit• az élményszerű óvodai életmódszervezés lehetőségeit,• tisztában van a játéktevékenység gyermeki fejlődésben betöltött meghatározó szerepével• ismeri az anyanyelvi nevelés, a játék tevékenységekhez szükséges módszereket.• tisztában van a mese gyermekre gyakorolt hatásával	
<u>Képesség:</u> <ul style="list-style-type: none">• rendelkezik gyermekközpontú szemlélettel, az indirekt játék vezetésének	

képessével

- helyesen alkalmazza megszerzett pedagógiai, pszichológiai, módszertani ismereteit az óvodai nevelés gyakorlatában
- megfigyeli a 3-6-7- éves gyermek személyiségének képességstruktúrájának sajátosságait
- képes az óvodai gyermekcsoportban folyó gondozótevékenység feladatainak ellátására

Attitűd:

- elkötelezett az óvodai gyermekcsoportok tapasztalatainak, ismereteinek bővítését segítő módszerek, tevékenység iránt
- igénye van az óvodai nevelési folyamat több szempontú elemzésére - értékelésére
- igénye van a szakmai együttműködésre a gyerekek nevelésében, gondozásában; a team-munkához szükséges kooperációra.

Autonómia és felelősség:

- felelősséget vállal a rábízott 3-6-7 éves gyermekekért, gyermekcsoportokért, az óvodai intézményben végzett tevékenységéért
- felelősséget vállal az óvodai nevelési folyamat tervezése során hozott döntéseiért és pedagógiai tevékenységének következményeiért
- gyakorlatai során szerzett tapasztalatai alapján reflektív óvodapedagógusként szakmai fejlődésének tudatos irányítója.

A **3-5** legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)

Kötelező irodalom:

Iván Magdolna: Hétköznapi csodák, Novum Könyvklub Kft. Bp., ISBN 978-615-5029-90-5

Ajánlott irodalom:

Játszunk okosan! Tematikus játéktár. Budapest-Főváros XIII. ker. Önkormányzat egyesített óvodájának Nevelőtestülete. ISBN:978-615-5581-15-1

Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat): Dr. Kissné dr. Gombos Katalin PhD, adjunktus

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k): Gál Judit mesteroktató

Tantárgy neve: Csoportos gyakorlat - Óvodai interakciók elemzése 1.	Kreditszáma: 2
A tanóra típusa: gyak. és száma: 45óra /félév ha nem magyarul oktatják a tárgyat, akkor a nyelve: magyar	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb): gyakorlati jegy	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 2.	
Előtanulmányi feltételek: Játék pedagógiája és módszertana Csoportos gyakorlat - Bevezetés az óvodai gyakorlatba	
Tantárgyleírás	
<p>A tantárgy célja:</p> <ul style="list-style-type: none"> - az óvodai gyermekcsoportba bekapcsolódó hallgatótárs megfigyelése, - annak monitorizálása, hogy miként szerezhet gyakorlatot a gyermekcsoport játéktevékenységéhez kapcsolódó fejlesztési lehetőségek megszervezéséhez és megvalósításához (fókuszban a játék pedagógiai kérdései a napi gyakorlatban), - az óvodapedagógusi teendők mélyebb megismerése, a pályaismeret gazdagítása. <p>A tantárgy tartalma:</p> <ul style="list-style-type: none"> - a hallgatótárs tevékenységének, valamint a gyermeki játéknak a megfigyelése, - az óvodáskorú gyermekekkel való kapcsolatteremtő és kommunikációs képesség fejlesztése, - az óvodapedagógus gondozási-nevelői munkájának megfigyelése és egyre önállóbb részvétel a gyermekcsoport körüli gondozási, nevelési és szervezési feladatokban - a tevékenységek szervezéséhez szükséges módszertani ismeretek elsajátítása; különös tekintettel a gyermeki játék, verselés, mesélés területén, - megfelelő szakmai nyelvezet és kifejezés-kultúra használata, - a megfigyeléseket rögzítő dokumentum szakszerű vezetése. <p>Kialakítandó kompetenciák:</p> <p>Tudás:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rendelkezik az 3–6-7 éves gyermek harmonikus és komplex személyiség-kibontakoztatását megalapozó és elősegítő szaktudományos és módszertani ismeretekkel, - ismeri az óvodai nevelés szakterületének alapvető dokumentumait; tisztában van az óvodai nevelés általános céljaival, feladataival, a tevékenységi formák tartalmaival és ezek összefüggéseivel, - értelmezni tudja a gyermeki fejlődés és az óvodai nevelés szociokulturális beágyazottságát, annak hatását a pedagógiai folyamatra. <p>Képesség:</p> <ul style="list-style-type: none"> - megfigyeli, feltérképezi és rögzíti a 3–6-7 éves gyermek személyiségének, képességstruktúrájának sajátosságait, és a gyermeket körülvevő családi közeg szociokulturális meghatározóit, - támogatja a 3–6-7 éves gyermek személyiségének harmonikus kibontakoztatását, a testi, a szociális és az értelmi képességek egyéni és életkor-specifikus alakítását. <p>Attitűd:</p> <ul style="list-style-type: none"> - elkötelezett a 3–6-7 éves gyermek és a gyermekcsoport tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezését és bővítését elősegítő stratégiák, módszerek, tevékenységek megválasztása és a támogató környezet kialakítása iránt, - személyiségét előítélet-mentesség, tolerancia, szociális érzékenység, segítő attitűd 	

<p>jellemezi,</p> <ul style="list-style-type: none"> - elfogadja, hogy az óvodai nevelés gyermekközpontú, befogadó, az óvodai nevelésben alkalmazott pedagógiai hatásoknak a gyermek személyiségéhez kell igazodniuk. <p>Autonómia és felelősség:</p> <ul style="list-style-type: none"> - felelősséget vállal a rábízott 3–6-7 éves gyermekekért, gyermekcsoportért, a teljes óvodai gyermekközösségért, - felelősséget vállal az óvodai nevelési folyamat tervezése során hozott döntéseiért és pedagógiai tevékenységének következményeiért, - megfigyelési során szerzett tapasztalatai alapján reflektív óvodapedagógusként szakmai fejlődésének tudatos irányítója.
<p>Kötelező irodalom:</p> <ul style="list-style-type: none"> - B. Méhes Vera: <i>Az óvónő és az óvodai játék</i>. Bp. Calibra. 1993. ISBN: 9637740619 - Kovácsné Bakosi Éva: <i>A játszóképesség, mint a kisgyermekkel foglalkozók kulcskompetenciája</i> Debrecen. 2008. ISBN: 9789637292316 <p>Ajánlott irodalom:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Óvodai Nevelési Országos Alapprogram</i> - <i>Az óvoda helyi nevelési programja</i>
<p>Tantárgy felelőse: Dr. Kissné dr. Gombos Katalin PhD, adjunktus</p>
<p>Tantárgy oktatásába bevont oktató(k): Gál Judit mesteroktató</p>

4. Az egyéni és a csoportos gyakorlat értékelése

Az értékelés módja: **gyakorlati jegy**

A gyakorlati jegy megállapításához a mért teljesítményt kell figyelembe venni.

A mért teljesítmény összetevői:

a) egyéni gyakorlatnál:

- szakmai dokumentáció vezetése (megfigyelés, tevékenységtervek készítése)
- gyakorlati feladatok teljesítése (megvalósítás)
- önreflexió

b) csoportos gyakorlatnál

- szakmai dokumentáció vezetése
- az óvodai tevékenységek és interakciók szóbeli elemzése a megadott szempontok szerint